

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

Μεταπτυχιακό Colloquium
του ΠΜΣ Νεοελληνικής Φιλολογίας
του Τμήματος Φιλολογίας
Ακαδ. έτος 2020-21

Τρίτη, 26 Ιανουαρίου 2021, στις 19:00

Σύνδεσμος zoom: <https://authgr.zoom.us/j/99172105809>

Ομιλητής:

Αγαμέμνων Τσελίκας

Προϊστάμενος του Ιστορικού και Παλαιογραφικού Αρχείου
του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης

**Παλαιογραφία και κειμενολογία, δύο αδελφές επιστήμες:
Προκλήσεις και προοπτικές**

Ο σκοπός της διάλεξης είναι να επισημάνει τη σημασία της γνώσης της παλαιογραφίας και της κειμενολογίας σε ερευνητικούς τομείς που ξεπερνούν τα στενά φιλολογικά όρια και συνδυάζονται μεταξύ τους.

Ως προς την Παλαιογραφία, η διάλεξη θα αφορά στην ίδια την ιστορία της ελληνικής γραφής συμβατικά από τον 1ον αιώνα μ.Χ. έως και τον 20όν αιώνα, με παράλληλες αναφορές στη διασπορά των κέντρων παραγωγής βιβλίων και των χαρακτηριστικών τους, στις αυτοκρατορικές και πατριαρχικές γραμματείες, στα υλικά γραφής, τις τεχνικές κατασκευής και της αισθητικής των βιβλίων, στην προσωπογραφία των γραφέων και κτητόρων και στις βιβλιοθήκες παλαιές και νεότερες.

Ως προς την κειμενολογία, η διάλεξη θα αφορά στις απόψεις σχετικά με τη γένεση και την ουσία του γραπτού κειμένου, στις κατά καιρούς θεωρίες της παράδοσης και διάδοσής τους, τους παράγοντες φθοράς, νοθείας και παραλλαγών από εποχή σε εποχή, στους τρόπους αναπαραγωγής και διάδοσης, στη μετάβαση από το χειρόγραφο βιβλίο στο έντυπο και στην εκδοτική κειμένων σύμφωνα με τις κατά καιρούς διάφορες απόψεις.

Ως προς τις προκλήσεις και τις προοπτικές η διάλεξη θα επικεντρωθεί στην πρόκληση συνδυαστικής φαντασίας για την επινόηση, οργάνωση, συμμετοχή και πραγματοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων που απαιτούν ευρύτερες φιλολογικές και τεχνικές γνώσεις ως προς τη διαχείριση του βιβλιακού και κειμενολογικού υλικού. Δηλ. συλλογιστική βάσεων δεδομένων περιγραφής χειρογράφων, γραφικών χαρακτήρων, διακοσμητικών στοιχείων, γραμματικών φαινομένων όπως παρουσιάζονται στα χειρόγραφα. Επίσης στην επισήμανση στοιχείων που μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης εξειδικευμένης έρευνας σε άλλα πεδία, όπως οι εικαστικές τέχνες, οι θετικές επιστήμες, η ιατρική, η γεωγραφία, η βιολογία, η εφαρμογή της πολυφασματικής τεχνολογίας στην ταυτοποίηση υλών, ως και η έρευνα του DNA οργανικών στοιχείων που υπάρχουν σε παλαιούς κώδικες.